

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 862/22
2.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Олге Арсовић и Весне Филиповић, чланова већа, у парници тужиоца ЈП “Електропривреда Србије” Београд, улица Балканска бр. 13, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Гордан Медаковић, адвокат из Вршца, улица Стевана Немање бр. 11, локал бр. 2, ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Вршцу П 481/20 од 29.03.2021. године, у седници већа одржаној дана 02.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Вршцу П 481/20 од 29.03.2021. године, тако што се **УКИДА** решење о извршењу јавног извршитеља ... из Панчева И.Ивк-а 149/16 од 27.02.2017. године, којим је обавезан извршни дужник АА из ... да у року од 8 дана по пријему решења исплати извршном повериоцу, износ од 892.190,98 динара са законском затезном каматом почев од 26.12.2014. године па до коначне исплате, износ од 5.606,94 динара са законском затезном каматом почев од 27.01.2015. године па до коначне исплате, износ од 4.425,58 динара са законском затезном каматом почев од 26.02.2015. године па до коначне исплате, износ од 5.457,59 динара са законском затезном каматом почев од 26.03.2015. године па до коначне исплате, износ од 4.083,47 динара са законском затезном каматом почев од 26.04.2015. године па до коначне исплате, износ од 6.510,17 динара са законском затезном каматом почев од 26.05.2015. године па до коначне исплате, износ од 3.259,82 динара са законском затезном каматом почев од 26.06.2015. године па до коначне исплате, износ од 500,26 динара са законском затезном каматом почев од 26.07.2015. године па до коначне исплате, износ од 500,26 динара са законском затезном каматом почев од 26.08.2015. године па до коначне исплате, износ од 570,34 динара са законском затезном каматом почев од 26.09.2015. године па до коначне исплате, износ од 570,34 динара са законском затезном каматом почев од 26.10.2015. године па до коначне исплате, износ од 2.880,82

динара са законском затезном каматом почев од 26.11.2015. године па до коначне исплате и износ од 3.852,40 динара са законском затезном каматом почев од 26.12.2015. године па до коначне исплате, и захтев тужиоца **ОДБИЈА** као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Основног суда у Вршцу П 481/20 од 29.03.2021. године, тако што се тужилац ЈП “Електропривреда Србије” Београд **ОБАВЕЗУЈЕ** да туженом АА из ... на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 7.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, под претњом принудног извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац ЈП “Електропривреда Србије” Београд да туженом АА из... на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 22.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, под претњом принудног извршења.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П 481/20 од 29.03. 2021. године, ставом првим изреке одржано је на снази Решење о извршењу Јавног извршитеља ... из Панчева И.Ивк-а 149/16 од 27.02.2017. године у делу у ком је обавезан извршни дужник АА из ... да у року од 8 дана по пријему решења исплати извршном повериоцу овде тужиоцу износ од 892.190,98 динара са законском затезном каматом почев од 26.12.2014. године па до коначне исплате, износ од 5.606,94 динара са законском затезном каматом почев од 27.01.2015. године па до коначне исплате, износ од 4.425,58 динара са законском затезном каматом почев од 26.02.2015. године па до коначне исплате, износ од 5.457,59 динара са законском затезном каматом почев од 26.03.2015. године па до коначне исплате, износ од 4.083,47 динара са законском затезном каматом почев од 26.04.2015. године па до коначне исплате, износ од 6.510,17 динара са законском затезном каматом почев од 26.05.2015. године па до коначне исплате, износ од 3.259,82 динара са законском затезном каматом почев од 26.06.2015. године па до коначне исплате, износ од 500,26 динара са законском затезном каматом почев од 26.07.2015. године па до коначне исплате, износ од 500,26 динара са законском затезном каматом почев од 26.08.2015. године па до коначне исплате, износ од 570,34 динара са законском затезном каматом почев од 26.09.2015. године па до коначне исплате, износ од 570,34 динара са законском затезном каматом почев од 26.10.2015. године па до коначне исплате, износ од 2.880,82 динара са законском затезном каматом почев од 26.11.2015. године па до коначне исплате и износ од 3.852,40 динара са законском затезном каматом почев од 26.12.2015. године па до коначне исплате, а тужбени захтев се усваја као основан. Ставом другим изреке тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 78.684,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до коначне исплате.

Против наведене пресуде тужени је изјавио жалбу из свих законских разлога.

Такође, у делу одлуке о трошковима парничног поступка, тужилац је изјавио жалбу због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба парничног поступка. Међутим, из садржине жалбе тужиоца произлази да се указује да је првостепени суд пропустио да одлучи и о трошковима извршног поступка, на име састава предлога за извршење у износу од 25.233,57 динара, поред тога што је одлучио о трошковима вештачења у износу од 40.000,00 динара и трошковима на име таксе на пресуду у износу од 38.684,00 динара. Имајући у виду наведено, другостепени суд је жалбу тужиоца сматрао предлогом за доношење допунског решења о трошковима парничног поступка, те је решењем Гж 862/22 од 18.05.2023. године, вратио предмет првостепеном суду како би у допуни поступка одлучио о испуњености услова за доношење допунског решења о трошковима парничног поступка, којим би било одлучено и о трошковима извршног поступка које је тужилац имао. Поступајући по налогу другостепеног суда, првостепени суд је дана 13.06.2023. године донео решење П 481/20, којим је одбио захтев тужиоца ради доношења допунског решења о трошковима, а којим би било одлучено о трошковима извршног поступка, са образложењем да је правноснажном пресудом тог суда П 363/17 од 26.11.2018. године одлучено о трошковима извршног поступка за износ од 25.233,57 динара, а о ком износу тужилац сматра да је првостепени суд пропустио да одлучи. Како је наведено решење од 13.06.2023. године, достављено парничним странкама, а да се на исто нису жалиле, то је исто постало правноснажно, те другостепени суд није посебно одлучивао о жалби тужиоца налазећи да је иста беспредметна.

Испитујући правилност и законитост првостепене пресуде у смислу одредбе члана 386 ЗПП-а (“Службени гласник РС” бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је нашао да је жалба основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности.

Према стању у списима предмета, тужилац је дана 31.10.2016. године поднео предлог за извршење на основу веродостојне исправе против извршног дужника АА из ..., којим је тражио исплату дуга за испоручену електричну енергију у периоду од новембра 2014. године до јуна 2016. године, са износима за сваки месец појединачно, ближе наведеним у предлогу, као и законском затезном каматом посебно на сваки појединачни месечни износ. Јавни извршитељ Радован Тошић је решењем о извршењу И.Ивк-а 149/16 од 27.02.2017. године, усвојио предлог за извршење на основу веродостојне исправе, а на које решење је извршни дужник овде тужени АА поднео приговор у законском року. Одлучујући о наведеном приговору извршног дужника, Основни суд у Вршцу је решењем Ипв (Ивк) 20/17 од 20.03.2017. године усвојио приговор и ставио ван снаге решење о извршењу јавног извршитеља ... И.Ивк-а 149/16 од 17.11.2016. године у делу у ком је одређено извршење и одредио да се поступак настави у парници као поводом приговора против платног налога. Пресудом Основног суда у Вршцу П 363/17 од 26.11.2018. године, исправљеном решењем истог суда П 481/20 од 29.03.2021. године, ставом првим изреке делимично је одржано на снази наведено решење о извршењу од 27.02.2017. године и то за период почев од децембра 2015. године до јуна 2016. године, као и у делу којим су одређени трошкови извршења у износу од 25.233,57 динара, док је ставом другим изреке укинута решење о извршењу,

за дуг у преосталом траженом периоду, са законском затезном каматом, а захтев тужиоца одбијен као неоснован. Одлучујући о жалби тужиоца, Апелациони суд у Београду је решењем Гж 8606/19 од 30.09.2020. године укинуо наведену пресуду од 26.11.2018. године у ставу другом и трећем изреке, а о ком делу потраживања (од новембра 2014.године до новембра 2015.године) је одлучено ожалбеном пресудом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени АА је корисник електричне енергије на адреси у ... у улици ... бр. ... Тужилац је периоду од 01.11.2014. године до 30.06.2016. године испоставио рачуне туженом у укупном износу од 938.284,32 динара и то износ од 892.190,98 динара на име дуга из претходног периода (од 01.10.2013. године до 31.11.2014. године), и износ од 46.093,34 динара на име дуга за период од 01.12.2014. године до 30.06.2016. године. Обрачуната законска затезна камата на износ дуга од 892.190,98 динара за период од дана доспелости тј.од 26.12.2014. до 17.02.2016. године, када је тужени извршио последњу уплату, износи укупно 143.468,34 динара. Тужени је у периоду од 25.12.2014. године до 17.02.2016. године уплатио укупан износ од 39.008,37 динара и то износ од 5.606,94 динара дана 26.01.2015. године, износ од 4.425,58 динара дана 02.03.2015. године, износ од 5.457,59 динара дана 24.03.2015. године, износ од 4.083,47 динара дана 27.04.2015. године, износ од 6.510,17 динара дана 26.05.2015. године, износ од 3.259,82 динара дана 01.07.2015. године, износ од 500,26 динара дана 17.07.2015. године, износ од 500,26 динара дана 17.08.2015. године, износ од 570,34 динара дана 30.09.2015. године, износ од 570,34 динара дана 27.10.2015. године, износ од 2.880,82 динара дана 20.11.2015. године, износ од 3.852,40 динара дана 22.12.2015. године и износ од 790,38 динара дана 17.02.2016. године. Према рачуну за испоручену електричну енергију за месец децембар 2014. године, задужење туженог за обрачунски период износи 5.606,94 динара, а дуг из претходног обрачунског периода 904.317,55 динара, из рачуна за месец јануар 2015. године произлази да је задужење за обрачунски период 4.425,58 динара, а дуг из претходног обрачунског периода 916.453,86 динара, из рачуна за месец фебруар 2015. године произлази да је задужење за обрачунски период 5.457,59 динара а дуг из претходног обрачунског периода 931.904,81 динара, из рачуна за месец март 2015. године произлази да је задужење за обрачунски период 4.083,47 динара а дуг из претходног обрачунског периода 939.518,66 динара, из рачуна за месец април 2015. године произлази да је задужење за обрачунски период 6.510,17 динара а дуг из претходног обрачунског периода 950.829,54 динара, из рачуна за месец мај 2015. године произлази да је задужење за обрачунски период 3.259,82 динара а дуг из претходног обрачунског периода 962.210,89 динара, из рачуна за месец јун 2015. године произлази да је задужење за обрачунски период 500,20 динара а дуг из претходног обрачунског периода 976.181,78 динара, из рачуна за месец јул 2015. године произлази да је задужење за обрачунски период 500,26 динара а дуг из претходног обрачунског периода 983.880,53 динара, из рачуна за месец август 2015. године произлази да је задужење за обрачунски период 570,34 динара а дуг из претходног обрачунског периода 994.617,66 динара, из рачуна за месец септембар 2015. године произлази да је задужење за обрачунски период 570,34 динара а дуг из претходног обрачунског периода 1.004.602,28 динара, из рачуна за месец октобар 2015. године произлази да је задужење за обрачунски период 2.880,82 динара а дуг из претходног обрачунског периода 1.014.580,38 динара, из рачуна за месец новембар 2015. године произлази да је задужење за обрачунски период 3.852,40 динара а дуг из претходног обрачунског периода 1.024.075,14 динара. Судски вештак економско финансијске струке Нада

Сретеновић је у свом допунском налазу и мишљењу од 19.03.2021. године поступајући сходно члану 312 став 2 Закона о облигационим односима извршила урачунавање свих уплата тужиоца тако што је износ обрачунате законске затезне камате на износ дуга од 892.190,98 динара за период од дана доспелости тј. од 26.12.2014. до 17.02.2016. године, када је тужени извршио последњу уплату, од 143.468,34 динара умањила за износ укупних уплата тужиоца од 39.008,37 динара, тако да остатак дуга на име обрачунате камате износи 104.459,97 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је пре свега одлучивао о приговору застарелости потраживања који је тужени истакао, а полазећи од одредбе члана 378 Закона о облигационим односима према којој потраживање за комуналне услуге застарева у року од годину дана, нашао да исти није основан. Наиме, како је у конкретном случају тужени делимично уплаћивао износе на име дуга, првостепени суд је закључио да је тужени сходно члану 312 и 313 Закона о облигационим односима у вези са чланом 360 истог закона, као дужник не назначивши обавезу коју је уплатио, исте измиривао по редоследу доспећа за испуњење а сходно наведеним члановима намиривши прво доспелу камату, у ком смислу је извршено урачунавање тако што је износ од 143.468,34 динара који представља обрачунату законску затену камату на износ главног дуга од 892.190,98 динара, за период од доспелости 26.12.2014. године до датума последње уплате 17.02.2016. године, умањен за износ уплата од 39.008,37 динара, тако да је остала неизмирена камата у износу од 104.459,97 динара, а коју тужилац у конкретној правној ствари не потражује.

Имајући у виду да је преосталим потраживањем тужиоца о којем није одлучено обухваћен период од новембра 2014. године, до новембра 2015. године, а које потраживање обухвата дуг за испоручену електричну енергију за сваки месец појединачно сходно испостављеним рачунима туженом у том периоду, са каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, првостепени суд је применом члана 17 Закона о облигационим односима те члана 18 став 2 тачка 3 Закона о извршењу и обезбеђењу одлучио као у изреци пресуде.

Међутим оваква одлука првостепеног суда се не може прихватити као правилна имајући у виду да је првостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право.

Одредбом члана 312 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да када између истих лица постоји више истородних обавеза, па оно што дужник испуни није довољно да би се могле намирити све, онда се ако о томе не постоји споразум повериоца и дужника, урачунавање врши оним редом који одреди дужник најкасније приликом испуњења, а ставом 2 да када нема дужникове изјаве о урачунавању обавезе се намирују редом како је која доспела за испуњење. Чланом 313 истог закона прописано је да ако дужник поред главнице дугује и камате и трошкове, обрачунавање се врши тако што се прво отплаћују трошкови, затим камате и најзад главнице.

Имајући у виду да постављеним захтевом о ком није одлучено тужилац од туженог потражује исплату дуга који је настао по испостављеним рачунима туженом за утрошену електричну енергију у периоду од новембра 2014. године до новембра 2015. године, да је тужени у периоду од 25.12.2014. године до 17.02.2016. године уплатио

укупан износ од 39.008,37 динара, првостепени суд је применом члана 312 и члана 313 Закона о облигационим односима извршио урачунавање, на тај начин што је износ законске затезне камате од 143.468,34 динара, обрачунате на износ главног дуга од 892.190,98 динара (најстарије потраживање по рачуну за месец новембар 2014.године, који обухвата дуг из претходног периода од 01.10.2013. године до 31.11.2014. године), за период од 26.12.2014. године до 17.02.2016. године, умањио за износ извршених укупних уплата од стране тужиоца од 39.008,37 динара. Из овога произлази да је првостепени суд закључио да је тужени исплатама учињеним у периоду од 25.12.2014. године до 17.02.2016. године, у укупном износу од 39.008,37 динара, измирио само камату на главни дуг, те да је главни дуг настао неплаћањем рачуна за утрошену електричну енергију испостављених туженом у спорном периоду од новембра 2014.године до новембра 2015.године, остао неизмирен, те да тужени није дао изјаву о урачунавању обавезе на начин да се сваком појединачном исплатом врши измирење дуга за појединачно испостављене месечне рачуне почев од месеца децембра 2014. године закључно са месецом новембром 2015. године, чиме би тужени заправо признао дуг и прекинуо застарелост потраживања.

Међутим овакав закључак, се по налажењу другостепеног суда не може прихватити као правилан.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да је рачуном за месец децембар 2014. године тужени задужен за обрачунски период износом од од 5.606,94 динара, а да је тужени дана 26.01.2015. године извршио уплату износа од 5.606,94 динара, да је рачуном за јануар 2015. године тужени задужен за обрачунски период износом од 4.425,58 динара, а да је тужени дана 02.03.2015. године извршио уплату износа од 4.425,58 динара, да је рачуном за месец фебруар 2015.године тужени задужен за обрачунски преиод износом од 5.457,59 динара, а да је тужени дана 24.03.2015. године извршио уплату у износу од 5.457,59 динара, да је рачуном за март 2015. године тужени задужен за обрачунски период износом од 4.083,47 динара, а да је тужени дана 27.04.2015. године извршио уплату износа од 4.083,47 динара, да је рачуном за месец април 2015. године тужени задужен за обрачунски период износом од 6.510,17 динара, а да је тужени дана 26.05.2015. године извршио уплату износа од 6.510,17 динара, да је рачуном за месец мај 2015. године тужени задужен за обрачунски период износом од 3.259,82 динара, а да је тужени дана 01.07.2015. године извршио уплату износа од 3.259,82 динара, да је рачуном за месец јун 2015. године тужени задужен за обрачунски период износом од 500,26 динара, а да је тужени дана 17.07.2015. године извршио уплату износа од 500,26 динара, да је рачуном за јул 2015. године тужени задужен за обрачунски период износом од 500,26 динара, а да је тужени дана 17.08.2015. године извршио уплату износа од 500,26 динара, да је рачуном за август месец 2015. године тужени задужен за обрачунски период износом од 570,34 динара, а да је тужени дана 30.09.2015. године извршио уплату износа од 570,34 динара, да је рачуном за месец септембар 2015. године тужени задужен за обрачунски период износом од 570,34 динара, а да је тужени дана 27.10.2015. године извршио уплату износа од 570,34 динара, да је рачуном за месец октобар 2015. године тужени задужен за обрачунски период износом од 2.880,82 динара, а да је тужени дана 20.11.2015. године извршио уплату износа од 2.880,82 динара, да је рачуном за месец новембар 2015. године тужени задужен за обрачунски период износом од 3.852,40 динара, а да је тужени дана 22.12.2015. године извршио уплату износа од 3.852,40 динара.

Из наведеног утврђеног чињеничног стања произлази да су све уплате које је тужени вршио у периоду од 26.01.2015. године до 22.12.2015. године извршене у износима који апсолутно одговарају задужењима туженог од стране тужиоца рачунима у периоду од децембра 2014. године до новембра 2015. године. Имајући у виду наведено, то је, по налажењу другостепеног суда, тужени уплатом наведених износа који апсолутно одговарају износима којима је тужилац задуживао туженог за месеце почев од децембра 2014. године до новембра 2015. године конклюдентним радњама – тачним уплатама дао изјаву о урачунавању, којом врши уплату искључиво за обрачунске периоде, који по задужењу одговарају износима које је тужени, као дужник, уплаћивао. У том смислу, по налажењу другостепеног суда, тужени је исплатама учињеним од 26.01.2015. године до 22.12.2015. године измирио сва дуговања, којима га је тужилац задуживао за обрачунске периоде по рачунима почев од децембра 2014. године закључно са новембром 2015. године, због чега потраживање тужиоца по наведеним рачунима за тај обрачунски период не постоји, с обзиром да је исто измирено наведеним уплатама.

Имајући у виду да је, по налажењу другостепеног суда, тужени конклюдентном радњом, извршеним уплатама које апсолутно одговарају износима којима га је тужилац задуживао за обрачунски период по рачунима почев од децембра 2014. године до новембра 2015. године, дао изјаву о урачунавању редоследа намирења обавеза, тако да се измирују обавезе настале по рачунима испостављеним за период од децембра 2014. године до новембра 2015. године, то износ утврђене законске затезне камате од 143.468,34 динара, обрачунате за период од 26.12.2014. године до 17.02.2016. године на износ главног дуга од 892.190,98 динара, није могао бити умањен за укупан износ извршених исплата туженог од 39.008,37 динара, те се учињеним исплатама од стране туженог не може сматрати да је извршена исплата дуга туженог из претходног периода који је фактурисан за месец новембар 2014. године у износу од 892.190,98 динара, што даље за последицу има да није дошло до прекида тока застарелости по наведеном задужењу туженог за месец новембар 2014. године услад признања дуга учињеног делимичном исплатом истог. Имајући у виду да задужење туженог за испоручену електричну енергију, за месец новембар 2014. године у износу од 892.190,98 динара представља дуг из претходног периода, и то од 01.10.2013. године до 31.11.2014. године, да је потраживање тужиоца по наведеном рачуну доспевало 25.12.2014. године, да сходно одредби члана 378 став 1 тачка 1 Закона о облигационим односима, потраживање накнаде за испоручену електричну енергију застарева у року од годину дана, а да је предлог за извршење на основу веродостојне исправе поднет 31.10.2016. године, то је по налажењу другостепеног суда, имајући у виду наведену одредбу Закона о облигационим односима, као и одредбе члана 360 и 361 истог закона, наведено потраживање тужиоца у износу од 892.190,98 динара застарело.

Сходно свему наведеном, то су се стекли услови за преиначење ожалбене пресуде, применом члана 394 тачка 4 ЗПП, те је, применом члана 460 став 4 ЗПП, укинута решење о извршењу јавног извршитеља ... из Панчева И.Ивк-а 149/16 од 27.02.2017. године и захтев тужиоца одбијен као неоснован.

Преиначењем одлуке о главној ствари, стекли су се услови за преиначење одлуке и о трошковима парничног поступка, применом члана 401 тачка 3 ЗПП, те су применом члана 150, члана 153, члана 154 и члана 163 ЗПП, туженом признати трошкови због

заступања од стране пуномоћника из реда адвоката, и то за приступ на једно одржано рочиште у износу од 7.500,00 динара, сходно опредељеном трошковнику туженог, те је одлучено као у ставу другом изреке.

Имајући у виду да је тужени успео са жалбом у другостепеном поступку, то му, сходно одредби члана 153 ЗПП, припада право на накнаду трошкова другостепеног поступка које је опредељено тражио на име састава жалбе, те је применом члана 165 став 2 ЗПП, одлучено као у ставу трећем изреке пресуде.

**Председник већа-судија
Иван Негић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић